

EXPUNERE DE MOTIVE

la proiectul de Lege privind declararea ca municipiu a orașului **Lupeni, județul Hunedoara**.

Orașul Lupeni reprezintă simbolul tradiției istorice și economice a Văii Jiului.

Având la origini un așezământ monoindustrializat specializat în extragerea și prepararea cărbunelui, orașul cunoaște astăzi o reclădire economică și socială.

Atestat documentar încă din anul 1770 ca o așezare cu o populație de peste 500 de persoane și o colonie în expansiune denumită Bărbătenii de Sus, localitatea a reprezentat un refugiu permanent pentru locuitorii din Țara Hațegului, în fața marilor invazii, culminând cu cea turcească din anul 1788.

Dezvoltarea localității este determinată de descoperirea zăcămintelor carbonifere și de începutul exploatării acestora.

Suportând o îndelungată perioadă de colonizare zona cunoaște în perioada interbelică cea mai puternică populare și dezvoltare locativă.

Datorită poziției sale central geografice în Valea Jiului, localitatea a constituit un permanent factor de echilibru și coordonare pentru zonele învecinate.

Evenimentele legate de revolta minerilor din anii 1929 și 1977 îi consacră orașului meritul de lider în opinia muncitorească.

În anul 1860 se deschide prima școală în localitate, în anul 1894 cea de a doua, iar în anul 1912 primul spital.

Construcția între anii 1890-1892 a căii ferate Simeria-Lupeni oferă zonei deschidere în valorificarea propriilor zăcămintele.

Construcția fabricii de mătase artificială Vâscoza-Lupeni la începutul secolului XX reprezintă primul pas în diversificarea economică a localității.

În anul 1941 acestuia i-a fost oferit rangul de oraș.

Astăzi orașul Lupeni prezintă elementele și nivelul de dotare și dezvoltare economico-socială care îl recomandă ca pe o așezare urbană de interes deosebit având o populație de 30.543 de locuitori conform datelor provizorii de la ultimul recesământ.

Orașul este situat pe cele două maluri ale Jiului de Vest la o distanță de 7 km față de orașele Uricani și Vulcan situate în amonte și respectiv în aval.

Străbătută de calea ferată și DN 66A precum și drumul județean 664A care leagă orașul de satul de vacanță Straja, localitatea se înscrie în potențialul dezvoltării turistice montane.

Procesul de învățământ se desfășoară în 6 școli generale și 2 licee iar asistența medicală într-un nou spital modern cu 280 paturi pentru bolnavi și 25 paturi pentru însoțitori, o policlinică și 15 cabinete medicale.

Tradiția culturală a orașului este cuprinsă de numeroase sărbători și manifestări. Orașul dispune de o casă de cultură, un cinematograf, un muzeu și o sală de expoziții.

Numeroase cluburi constituite pe criterii socio-profesionale (Clubul Sindicatelor, Clubul Pensionarilor, Clubul Artiștilor Plastici, Clubul Copiilor, Clubul Radio) oferă cetățenilor în diferite categorii de vârstă posibilități nelimitate de agrement.

Actualmente orașul Lupeni, cu o economie în tranziție face trecerea de la minerit la o veritabilă dezvoltare turistică.

Localitatea beneficiază de serviciul filialei Băncii Comerciale Române și a trei unități de asigurare.

Activitatea sportivă are ca bază două stadioane, de fotbal și rugby, o sală a sporturilor, un teren de tenis și o pârtie de schi.

Pentru agrement localitatea dispune de 3 parcuri și 6 zone verzi amenajate în mod corespunzător.

Activitatea de protejare a mediului înconjurător este desfășurată în zonă de Fundația Salvamont-Lupeni, Fundația Noi Orizonturi, Asociația Ecologică Straja.

Activitatea de cult se desfășoară în 3 parohii ale Bisericii Ortodoxe, o parohie catolică, o parohie greco-catolică și case ale cultului reformat, adventist, penticostal și baptist.

În localitate există o unitate de jandarmi, o unitate a poliției, precum și firme private pentru paza și protecția bunurilor și persoanelor.

În conformitate cu prevederile art.3, alin.(1) din Legea nr. 351/2002 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național-Secțiunea a IV-a Rețea de localități, populația a fost consultată în legătură cu trecerea localității Lupeni de la rangul III la rangul II (municipiu), în cadrul referendumului local organizat în data de 28.07.2002.

Din cele 24.606 persoane înscrise pe listele electorale au participat la vot 16.037 (respectiv 65,17%), iar dintre acestea 15.553 (respectiv 96,98%) au răspuns **DA**.

Pentru considerentele de mai sus, propun spre dezbatere Parlamentului proiectul de Lege pentru declararea ca municipiu a orașului **Lupeni**.

**Inițiator,
IOAN RUS,
Deputat PSD de Hunedoara**

